

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Efeziërs 4, 1 - 6
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

Morgendienst

- 1. Zingen : Psalm 30 : 1 en 3**
- 2. Lezing van de wet**
- 3. Zingen : Gezang 37 : 1 en 6**
- 4. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 5. Schriftlezing : Johannes 17 : 6 - 24**
- 6. Zingen : Psalm 84 : 1 en 3**
- 7. Tekst : Efeziërs 4 : 1 - 6**
- 8. Zingen : Gezang 119 : 2 en 5**
- 9. Dankzegging en voorbede**
- 10. Collecten**
- 11. Slotzang : Psalm 87 : 1, 2 en 4**

Middagdienst

- 1. Zingen : Psalm 30 : 1 en 3**
- 2. Gebed voor zegen over de dienst**
- 3. Schriftlezing : Johannes 17 : 6 - 24**
- 4. Zingen : Psalm 84 : 1 en 3**
- 5. Tekst : Efeziërs 4 : 1 - 6**
- 6. Verkondiging**
- 7. Zingen : Gezang 119 : 2 en 5**
- 8. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 179b**
- 9. Dankzegging en voorbede**
- 10. Collecten**
- 11. Slotzang : Psalm 87 : 1, 2 en 4**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Eergisteren, jongens en meisjes, was voor de kerk een belangrijke dag. Nu is de kans groot dat je daar helemaal niets van gemerkt hebt, maar het was wel zo. Want eergisteren was het Hervormingsdag. Op die dag herdenken we een van de belangrijkste gebeurtenissen uit de geschiedenis van de moderne kerk. Want op 31 oktober 1517 sloeg de professor Maarten Luther uit Wittenberg in Duitsland een papier op de deur van een kerk. En op dat papier stonden 95 stellingen tegen de handel in aflaten. Nu kan ik me goed voorstellen dat jullie niet weten wat een aflat is. Een aflat is een papier dat in de dagen van Luther door de kerk werd verkocht aan gelovige mensen. En de kerk zei toen dat als je zo'n papier zou kopen dat jij of iemand van wij je heel erg houdt niet zo lang voor zijn zonden gestraft wordt. Je kon dus met geld een stuk van de straf die je voor je zonden verdiend had afkopen. En heel veel mensen kochten die aflaten en dat is ook wel begrijpelijk. Wie wil er door vuur gepijnigd worden? Ik niet! En de mensen vroeger wilden dat ook niet.

Maar de geleerde Maarten Luther was het hier helemaal niet mee eens. Want hij had door het bestuderen van de Bijbel ontdekt dat er maar één manier is om van de straf over je zonden verlost te worden. Namelijk door te geloven dat de Here Jezus door zijn lijden en dood voor onze zonden heeft betaald. De Here Jezus is gestraft voor mijn zonden. En als ik in Hem geloof, zal de Here mij niet meer straffen. Dat is de enige manier. En aflaten zijn waardeloze stukjes papier in de ogen van God. Ja, ze zijn een belediging voor de Here Jezus. Wij vinden dit misschien helemaal geen bijzonder nieuws. Dat je alleen aan je verdiende straf kunt ontkomen door in de Here Jezus te geloven. Maar in de dagen van Luther was dit heel bijzonder nieuws. En die 95 stellingen werden overgeschreven. En in die tijd was net de boekdrukkunst ontdekt en de pamfletten met de 95 stellingen werden dan ook heel snel vermenigvuldigd en verspreid. Die 95 stellingen waren het begin van het herstel van de kerk. Een kerk die geloofde dat je alleen maar verlossing van je zonden kon krijgen door in Christus te geloven. Sola fide. Die kerk geloofde ook dat je zelf niets kon verdienen voor God. Maar dat we de verlossing en het eeuwige leven puur uit genade ontvangen. Sola gratia. En het derde dat voor deze kerk heel belangrijk was was dat alleen het Woord van God het voor het zeggen had in de kerk. Niet de traditie. Niet allerlei dingen die door welke paus of ander mens bedacht

werden. Alleen het Woord van God. Sola scriptura. Helaas heeft Luther niet zijn droom kunnen verwezenlijken. Zijn droom was namelijk dat de kerk waar hij lid van was. De enige kerk in die dagen. Namelijk de Rooms-katholieke kerk zijn leer en organisatie zou veranderen en zou geen leven bij het 'Sola fide', 'Sola gratia' en het 'Sola scriptura'. Luther heeft nooit een nieuwe kerk willen beginnen. Maar toen de Rooms-katholieke kerk de leer van Luther in alle toonaarden verwierp en verklaarde dat Luther een ketter was en niet in de hemel zou komen, ontstond er vanzelf een nieuwe kerk. En via wat omwegen is ook onze kerk een nakomeling van die kerk van Luther. En die drie 'sola's' van Luther vormen ook vandaag nog de kern van wat wij geloven.

Helaas hebben de Protestantse kerken die hun oorsprong hebben in de Reformatie die met Luther begon ook de eenheid niet kunnen bewaren. Diverse kerkscheuringen hebben er sinds die tijd plaats gevonden. En niet alleen bij andere kerkgenootschappen. Ook wij zelf hebben nog maar kort geleden meegemaakt dat broeders en zusters de kerk hebben verlaten en de Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband opgericht. Uit onze gemeente zijn daar geen broeders en zusters naar toe gegaan. Maar toch gaat de kerkscheuring niet aan onze deur voorbij. Maar broeders en zusters die ons verlaten richten geen nieuwe kerk op, maar vele worden lid van de wijkgemeente De Brug van de PKN in Spijkenisse. We voelen de pijn van deze scheuring en bij ieder vertrek lijkt de pijn wel groter te worden. 'Het went nooit', zoals een collega het ooit zei. In deze situatie hebben de mensen die zich in opdracht van de Generale Synode bezig houden met werken aan kerkelijke eenheid ons opgeroepen om voor deze eenheid te bidden. Over die kerkelijke eenheid wil ik vanmorgen het Woord van de Here verkondigen onder het volgende thema.

Bewaar omwille van uw roeping de eenheid van de Christus' kerk.

We zullen zien:

- 1. Wat die roeping inhoudt,**
- 2. Welke eigenschappen van ons gevraagd worden,**
- 3. Wat God ons hiervoor geeft.**

We zullen dus eerst zien om welke roeping het gaat. Wie de woorden van onze tekst tot zich door laat dringen, die zal opvallen met hoeveel liefde en met hoeveel ernst Paulus schrijft. Het gaat hier niet om een bijzaak van het leven met Christus. Wat een opsomming geeft Paulus in de verzen vier tot en met zes! Telkens keert dat woord één

terug. God is één en God verbindt ons tot eenheid. Daarom zullen we die eenheid ook moeten bewaren. Er is ook alle reden om aan te dringen op eenheid. Want we weten hoe belangrijk dit voor Christus is. Vlak voor zijn gevangenneming, dus op het moment dat zijn lijden en dood Hem in beslag nemen, heeft Christus gebeden om de eenheid van zijn kerk. Christus heeft daarbij de eenheid die Hij en zijn Vader hebben tot voorbeeld genomen. Christus zegt in vers 22 van Johannes 17. ‘Vader, Ik heb hen laten delen in de grootheid die u mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals wij: Ik in hen en U in Mij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat u mij hebt gezonden, en dat U hen liefhad zoals u Mij liefhad’. Wij delen in de grootheid van Christus met het doel dat we één zijn. Dat God ons uit deze wereld redt is om ons één te doen zijn. Opdat uit onze eenheid de wereld zal kunnen afleiden dat de kerk van Christus geen mensenwerk is, maar het werk van de Zoon van God.

Wie dat beseft die kan niet anders dan diep verdrietig zijn met het feit dat de kerk van Christus zo versnipperd en verbrokken is. De kerk in Nederland laat niet de grootheid van Christus zien, maar vertoont akelig veel menselijke trekken. Trekken van verdeeldheid, trekken van geldingsdrang, trekken van egoïsme, trekken van onverdraagzaamheid. Het blijkt ook uit de reactie van de buitenwereld op de kerk. Vaak wijst men dan op die verdeeldheid en men vraagt terecht hoe het kan dat in de kerk die zegt voor de liefde te staan, dit allemaal mogelijk is.

Ook in Efeze dreigt het gevaar van verdeeldheid van de gemeente. En als Paulus dan in hoofdstuk 4 begint met het praktische gedeelte van zijn brief, is de verdeeldheid het eerste waar hij aandacht voor vraagt. En hij doet dat als gevangene omwille van Christus. Met die aanduiding laat Paulus zien dat het volgen van Christus offers van de gelovigen vraagt. De weg naar de hemel is niet een weg geplaveid met rozen. Onze roeping is heerlijk. We zijn uit de wereld geroepen om Gods kinderen te zijn en in Christus eeuwig bij God te zijn. We zijn ook uit de wereld geroepen om één te zijn en zo de grootheid van Christus aan deze wereld te tonen. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we zien welke eigenschappen hierbij van ons gevraagd worden. Paulus doet een dringend verzoek aan de broeders en zusters in de gemeente van Efeze. Een dringend verzoek om steeds bescheiden, zachtmoedig en geduldig te zijn en elkaar uit liefde te verdragen. Dit zijn blijkbaar eigenschappen die nodig zijn om één te kunnen zijn in de gemeente. Dat zijn niet bepaald dingen die in onze tijd breed aan-

geprezen worden. We leven juist in een tijd om voor jezelf op te komen, om je te laten horen en om ervoor te zorgen dat jij je zin doorzet. “Ik wil..., ik wil..., ik wil..” Nu mag je trouwens in de gemeente van Christus best je wensen naar voren brengen. Daar is niets mis mee. En daar moet ook ruimte voor zijn in de gemeente. Maar de vraag is vooral hoe reageer je als je wens niet gehonoreerd wordt? Kun je dat aanvaarden? Kun je met het oog op de broeders en zusters die blijkbaar andere wensen hebben, je eigen wensen parkeren? Maar bescheidenheid en zachtmoedigheid betekent ook bereidheid om te luisteren naar wensen die naar voren worden gebracht. Ben je bereid te begrijpen waarom broeders en zusters een bepaalde wens hebben? Want alleen dan, als we ons allemaal bescheiden opstellen, zachtmoedig zijn en geduldig zijn, kunnen we de eenheid bewaren en als gemeente iets van de liefde van Christus laten zien.

Is dat niet iets waar het in de kerk zo aan ontbreekt? Dat we bereid zijn onze eigen wensen ondergeschikt te maken aan de eenheid van de gemeente. En ik zeg dat met nadruk om te voorkomen dat u misschien denkt dat ik hier wil zeggen dat er niets mag veranderen in de gemeente. Het geldt voor ons allemaal. Bovenaan ons wensenlijstje van de kerk moet staan dat we één zijn met elkaar en zo de liefde van Christus vertonen in deze wereld. In het verlengde daarvan moet het ook onze wens zijn dat allen die oprecht de Here willen dienen, de eenheid van hun geloof zichtbaar maken door samen onder hetzelfde dak te kerken. Door samen het Heilig Avondmaal te gebruiken. Door samen te zingen en samen de Here te loven. Door samen te bidden en samen naar het Woord van de Here te luisteren. We mogen geen genoegen nemen met de gedachte dat alle oprechten christenen toch één zijn in hun geloof en liefde voor God. Dat is net zo vreemd als aanvaarden dat twee getrouwde mensen, die elkaar liefhebben en elkaar beloofd hebben onder hetzelfde dak te wonen, toch ieder in hun eigen huis blijven wonen en niet samen optrekken. God heeft zijn kinderen geroepen om werkelijk één te zijn. Daarom hebben we als kerk ook de roeping om eraan te werken dat we de eenheid die we dan in naam hebben, ook in werkelijkheid proberen vorm te geven.

Maar dat kan alleen als we bescheiden zijn, zachtmoedig en geduldig zijn en elkaar uit liefde verdragen. Anders gaat dat niet lukken. Zonder deze deugden zal de gemeente uit elkaar groeien en zal wat uit elkaar gegroeid is niet meer één worden. Dat in de tweede plaats.

We zullen in de derde plaats zien wat de Here ons geeft om onze roeping tot eenheid te vervullen. Hoe zullen mensen, ook al zijn het christenen, in staat zijn om de eenheid waartoe ze geroepen om daadwerkelijk te bewaren of weer te herstellen? Een ding zal u wel duidelijk zijn. Dat zullen wij niet uit onszelf kunnen volbrengen. Nooit een keer. Dit gaat zo tegen onze natuur in. Daarom laat Paulus ook aan de gemeente weten waar ze de kracht vandaan kunnen halen om wel bescheiden, zachtmoedig en geduldig te zijn. Want wat schrijft Paulus in vers 3. “Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft.” En dan gaat Paulus opnoemen wat de Geest ons geeft. Hij geeft ons dat wij één lichaam zijn en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.” Paulus noemt hier allerlei dingen. Wat maakt ons dus één? Dat is niet wat wij zelf bij elkaar hebben gebracht of hebben bewerkt. Het is door wat God ons geeft. Als kerk zijn we het ene lichaam van Christus. Wij zijn niet allemaal een eigen lichaam van Christus. Nee, we zijn samen het ene lichaam van Christus. We hebben niet allemaal een verschillende Geest ontvangen. Nee, we hebben één en dezelfde Geest ontvangen. Zo hebben we één hoop, één en dezelfde verwachting voor de toekomst. Namelijk dat we na onze dood bij Christus zullen zijn, op zullen staan uit de dood en eeuwig met God zullen leven. Zo hebben we één Heer. Wij zijn allemaal het eigendom van Christus. We zijn allemaal geroepen om dezelfde Heer Jezus Christus te gehoorzamen en naar zijn Woord te luisteren. Niemand van ons staat boven Christus. Allemaal moeten we naar Hem luisteren. Ook ontvangen we hetzelfde geloof. Hiermee wordt niet bedoeld dat we allemaal geloven. Want het feit dat mensen geloven, maakt mensen niet één. Nee, het gaat hier om de inhoud van het geloof. Wat geloven we van Christus? Wat geloven we van onze rechtvaardiging? Wat geloven we van de wedergeboorte? En de kerk heeft de eenheid bewaard door zijn belijdenis. En er is één doop tot vergeving van zonden. Niet een menselijke waterbad wast ons schoon, maar alleen het bloed van Christus. En allen die dezelfde doop ondergaan, ondergaan dit als zondaars. En zo zijn we allemaal schoongewassen door hetzelfde bloed van Christus. En we hebben allemaal dezelfde God en Vader. Niemand van ons heeft een andere Vader in de hemel dan die ene Vader van onze Heer Jezus Christus. Niemand van ons heeft een andere God die ons geschapen heeft. Er is maar één God. Er is maar één Vader.

Heel de kerk is doordrongen van Gods aanwezigheid, van Gods werk en van Gods gezag. De kerk is zijn werk. En God is één. Door zijn genade laten Hij ons delen in die eenheid. De eenheid met de Vader. De eenheid met de Zoon en de eenheid met de Geest. Die eenheid is deze grote God lief. En als wij Hem werkelijk lief hebben, zullen wij elkaar moeten liefhebben.

En nu houdt u misschien een gevoel over dat het allemaal ‘moeten’, ‘moeten’ en nog eens ‘moeten’ is. En voor een deel is dat ook zo. De Here roept ons tot eenheid. En dan moeten we daar aan werken. Maar die eenheid waar God ons toe roept, is toch alles behalve een straf. Want één zijn is toch waar we allemaal zo naar verlangen. Want zou het niet heerlijk zijn als we met elkaar die eenheid die we in Christus hebben nog veel meer met elkaar zouden voelen en beleven. Natuurlijk is er een stuk eenheid onder ons. We hebben dezelfde Geest ontvangen. We hebben dezelfde doop ondergaan. We hebben dezelfde Heer: Jezus Christus. We hebben dezelfde Vader. We zingen samen. We bidden samen. We hebben dezelfde belijdenis. En die eenheid beleven we ook samen als we met elkaar spreken over ons geloof. Die beleven we ook samen als we elkaar helpen. We hebben zoveel gemeen met elkaar, ondanks alle verschillen tussen ons. Dat is het werk van die ene Geest die van Christus uitgaat. Maar uit gesprekken met diverse broeders en zusters, weet ik ook dat die eenheid niet altijd ook ervaren wordt. Er zijn broeders en zusters die zich geregeld onbegrepen voelen. Die zich niet één voelen met de rest van de gemeente. Die het gevoel hebben dat er voor hun geen plaats is in de gemeente. En daarom is het zo belangrijk dat we allemaal, niemand uitgezonderd, ons oefenen in bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld en dat we elkaar verdragen uit liefde. En hoe meer we ons daarin oefenen, hoe meer de wereld zal zien dat de kerk niet het werk van mensen is, maar het werk van God zelf.

Amen